

การพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อม เข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ

ภาณัททกา วงษากิตติกุล

วิทยาลัยการอาชีพนวมินทรราชูทิศ

11/11 แขวงนวลจันทร์ เขตบึงกุ่ม กรุงเทพฯ 10230

*Corresponding author e-mail: Panattaka @ gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของภาคประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย กลุ่มสนทนากลุ่ม ประจําจำนวน 9 คน กลุ่มผู้ประเมินความเหมาะสมของขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน จำนวน 50 คน และกลุ่มผู้ประเมินความพึงพอใจของภาคประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม แบบสอบถามความเหมาะสมและความพึงพอใจ โดยวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน มีความเหมาะสม ค่าเฉลี่ย 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ย 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด และภาคประกอบการมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน ค่าเฉลี่ย 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : สมรรถนะข้ามสายงาน , พัฒนาระบบการ , พัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION

URL : <http://ejournals.swu.ac.th/index.php/jindedu/issue/archive>

JOURNAL OF INDUSTRIAL EDUCATION (ISSN: 1905-9450)

FACULTY OF EDUCATION, SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY, Volume 16 No.1 January-June 2022

THE DEVELOPMENT TRANSVERSAL COMPETENCIES OF STUDENTS TO PREPARE THEM FOR THE WORK READINESS NAWAMINTHRACHUTHIT VOCATIONAL COLLEGE

Panattaka Wongsakittikul

Nawaminthrachuthit Vocational College

11/11 Nuanchan Subdistrict, Bueng Kum District, Bangkok 10230

*Corresponding author e-mail: panattaka@gmail.com

Abstract

This research purpose for 1. To study the developing cross-functional competencies of learners in entering the working world. 2. To find satisfaction of transversal competencies in entering the working world. The population used in the research focus group 9 people and consisted group of assessed the suitability of the development transversal competencies process of Learners in entering the work readiness 50 people. And a group of assessed the satisfaction of transversal competencies in entering the working world 30 people. The tools used to record form and suitability of questionnaire and satisfaction of questionnaire. Analyzing the data by analyze content ,average and standard deviation. The results showed that procedural suitability of the step to development transversal competencies process of Learners in entering the work readiness Average 4.52 at the highest level , a possibility Average 4.52 at the highest level. And satisfaction of the business sector to transversal competencies of learners in entering the working world Average 4.59 at the highest level.

Keywords : Transversal Competencies, Process Development ,Transversal Development

บทนำ

มาตรฐานการศึกษาของชาติ เป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทยเพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งยึดเป็นกรอบสำหรับสร้างคนไทย 4.0 ที่แม้แตกต่างกันตามบริบทของท้องถิ่นและของสถานศึกษา แต่มีจุดหมายรวมคือ “ธำรงความเป็นไทยและแข่งขันได้ในเวทีโลก” สามารถเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศทั้งในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม และมิติการเมือง จัดทำขึ้นให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 กฎหมาย ยุทธศาสตร์ และแผนงานเหล่านี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา เป็นคนดี มีวินัย ภูมิใจในชาติ สามารถเชี่ยวชาญได้ตามความถนัดของตน มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ เป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ และสามารถสูง พัฒนาน้อยอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังคาดหวังให้คนไทยทั้งปวงได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา สามารถเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์นวัตกรรม เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาประเทศสู่ ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม การจัดการกระบวนการเรียนรู้ต้องบูรณาการความรู้ต่าง ๆ โดยผสมผสานสาระความรู้ให้ได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชาและให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบ ควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอน ตามความเหมาะสมในระดับและรูปแบบการศึกษา โดยการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่ 21 (พ.ศ.2552-2561) มุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมให้มีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ซึ่งการศึกษาจะต้องเชื่อมโยงกับการพัฒนาระบบอื่น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เกษตรกรรม สาธารณสุข การจ้างงาน และมีเป้าหมายให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ เตรียมความพร้อมให้คนไทยยุคใหม่เป็นบุคคลที่สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่าน มีนิสัยใฝ่เรียนรู้ตลอดชีวิต การสื่อสาร การคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีจิตสาธารณะ มีระเบียบวินัย เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม สามารถทำงานเป็นกลุ่มได้อย่างเป็นกัลยาณมิตร มีศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจในความเป็นไทย ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รังเกียจการทุจริตและต่อต้านการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง สามารถก้าวทันโลก มีสุขภาพกาย สุขภาพใจที่สมบูรณ์ แข็งแรง เป็นกำลังคนที่มีคุณภาพ มีทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น มีสมรรถนะ ความรู้ ความสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างกว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้าน ครอบคลุมทั้งด้านพฤติกรรม จิตใจ และปัญญา ซึ่งจะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในด้านผู้เรียน มีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกันในการมุ่งเน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อให้เป็นคนไทยยุคใหม่ ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการประกอบอาชีพ และเป็นกำลังคนที่มีลักษณะนิสัยสอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลักที่มุ่งมั่นผลิตและพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ จัดการเรียนการสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หลักสูตรปริญญาตรีเทคโนโลยีปฏิบัติการ และการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนตอบสนองความต้องการกำลังคนตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณหรือด้อยโอกาสทุกคนมีความเสมอภาคทางโอกาส พัฒนาตนเองตามศักยภาพและเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม โดยได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จอาชีวศึกษาที่ทำงานในสถานประกอบการในเรื่อง เกี่ยวกับความรู้ ทักษะและเจตคติ ในการปฏิบัติงานว่าสอดคล้องกัน

อย่างไร ซึ่งผลปรากฏว่า ขาดคุณลักษณะที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ที่จำเป็นในการประกอบอาชีพ ขาดมนุษย์สัมพันธ์ และขาดความชำนาญในภาษาต่างประเทศ ได้มีข้อเสนอแนะควรมีการศึกษาสำรวจความต้องการของเจ้าของสถานประกอบการ เกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาทุกสาขา เพื่อที่จะได้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ ในการกำหนดทิศทางการผลิตกำลังคนของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ ปัญหาช่องว่างของทักษะ (Skill Gap) ซึ่งหมายถึงการที่ แรงงานมีทักษะในการทำงานไม่เพียงพอที่จะทำงานในความรับผิดชอบได้ตามความคาดหวังของนายจ้าง หรือ มีคุณสมบัติไม่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว, 2559) ซึ่งพบว่า อุตสาหกรรม ที่ประสบปัญหาช่องว่างทักษะรุนแรงกว่าภาพรวมของประเทศ ส่วนหนึ่งเป็น อุตสาหกรรมที่เป็นเป้าหมายของรัฐบาลที่จะขับเคลื่อนไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 เช่น อิเล็กทรอนิกส์ การขนส่ง การผลิตภัณฑอาหาร การผลิตยานยนต์ เป็นต้น มีปัญหาช่องว่างทักษะอยู่ในระดับ 6 ถึง 8 ข้อ ปัญหาช่องว่างทักษะที่มีความรุนแรงมาก คือ ความคิดสร้างสรรค์ ความรับผิดชอบ ความมีวินัยในการทำงาน และความสามารถในการนำเอาความรู้ที่เรียน มาไปใช้ในการทำงานจริง และรายงานการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในเชิงคุณภาพของสถานประกอบการ อุตสาหกรรม ในจังหวัดชลบุรี เมื่อมีการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน Analysis of Demand for Qualitative Labor of Industrial Sector in Chonburi Province under Liberalization of the ASEAN Economic Community (อังศุธร เกื่อนนาดี, 2562) ผลการศึกษาในประเด็นการวิเคราะห์ความต้องการแรงงานคน ในเชิงคุณภาพโดยวิเคราะห์ ช่องว่างสมรรถนะ (Competency Gap) ซึ่งเป็นสมรรถนะหลัก (Core Competency) ในการทำงานของแรงงานจำแนกตาม ทักษะฝีมือของแรงงาน พบว่า สถานประกอบการมีความต้องการให้แรงงานไทย มีการพัฒนาสมรรถนะด้านทักษะ มาเป็นอันดับแรก คือทักษะด้านภาษาต่างประเทศ ความชำนาญเฉพาะงาน การคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผลและการ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า สมรรถนะอันดับที่สอง ได้แก่ คุณลักษณะด้านความขยันอดทนและตรงต่อเวลา ความกระตือรือร้นในการทำงาน ความรับผิดชอบและ ความเป็นผู้นำ เป็นต้น

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ครู และการจัดการเรียนรู้ ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญในกระบวนการหล่อ หลอมสมรรถนะด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่จำเป็นให้กับผู้เรียน ครูจะเป็นผู้มี บทบาทสำคัญที่จะนำกระบวนการต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาทักษะผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะทุกด้าน ตามที่ภาคประกอบการต้องการ เพื่อไปสู่ความพร้อมในการเข้าสู่โลกของการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัย จึงมี ความประสงค์ที่จะบริหารจัดการสถานศึกษาโดยใช้ทฤษฎีกระบวนการ Plan-Do-Check-Act (PDCA) ยึดโยงกับแนวคิด ทักษะในศตวรรษที่ 21 ดำเนินกระบวนการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้ เพื่อปรับและเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ที่มุ่งไป ยังพฤติกรรมที่ผู้เรียน โดยยึดความสามารถทั้งด้านทักษะวิชาชีพที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้เป็นหลักและบูรณาการทักษะใน ศตวรรษที่ 21 หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดแทรกเพิ่มเติมโดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถใน ด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสมเมื่อผ่านการเรียนรู้ เพื่อมุ่งให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับความต้องการแรงงานของภาคประกอบการ และเพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษานำสมรรถนะข้ามสายงาน หรือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ที่ได้รับการหล่อหลอมไปใช้ในการปรับตัวให้สามารถมีวิถีชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ได้อย่าง สมบูรณ์ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงศึกษาวิจัยการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัย การอาชีพพนมมิตราชุกิต

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน

ความสำคัญของการวิจัย

1. วิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑราชูทิศ ได้ขึ้นตอนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการบริหารวิชาการ เพื่อหล่อหลอมและพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน เพื่อเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ได้นำไปประยุกต์ใช้ ปรับเปลี่ยนตนเองให้สามารถประกอบอาชีพในโลกการทำงานได้อย่างมีคุณภาพ

2. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำแนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑราชูทิศ ไปขยายผลเพื่อกำหนดเป็นนโยบาย หรือกำหนดเป็นแนวทางให้สถานศึกษาในสังกัด ปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อหล่อหลอมสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สำหรับเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเข้าสู่โลกอาชีพได้อย่างมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคประกอบการ

3. สถานประกอบการได้บุคลากรในการทำงานที่มีสมรรถนะข้ามสายงานที่สอดคล้องตามความต้องการของตนเอง เป็นการลดปัญหาสภาพสังคมการทำงานในสถานประกอบการและช่วยสนับสนุน ส่งเสริมคุณภาพ การเพิ่มผลประกอบการที่ดียิ่งขึ้น

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเพื่อการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนวิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑราชูทิศ ในการเข้าสู่โลกการทำงาน โดยศึกษา 1.นโยบายและแนวโน้มความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา เพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 2.วงจรคุณภาพ Plan-Do-Check-Act (PDCA) มี 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P) ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C) และขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A) 3.สมรรถนะข้ามสายงาน ว่าเป็นสมรรถนะที่ใช้ได้ในบริบทสถานการณ์และการทำงานที่หลากหลายสามารถใช้ได้อย่างกว้างขวางในหลากหลายกลุ่มอาชีพ 4.โมเดลการพัฒนาครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ด้านค่านิยม (Values) ประกอบด้วย ค่านิยมของการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Value) 2) ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วยทักษะย่อย 3) ด้านความรู้ 5. ความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนกับการทำงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ประกอบด้วยประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ระยะที่ 1 กลุ่มผู้สนทนากลุ่ม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและภาคประกอบการ รวมเป็นจำนวน 9 คน

ระยะที่ 2 กลุ่มผู้ประเมิน ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย นักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและภาคประกอบการ รวมเป็นจำนวน 50 คน

ระยะที่ 3 กลุ่มผู้ประเมิน ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ภาคประกอบการ รวมเป็นจำนวน 30 คน

ระยะเวลาการดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการในช่วงเดือน พฤษภาคม 2563 - พฤษภาคม 2564

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น ได้แก่ การพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน
ตัวแปรตาม ได้แก่

1. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน
2. ความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียน

การทบทวนวรรณกรรม

1. นโยบายและแนวโน้มความต้องการกำลังคนอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีหลักการในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพที่ต้องเป็นการจัดการศึกษาในด้านวิชาชีพที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนในด้านวิชาชีพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานโดยนำความรู้ในทางทฤษฎีอันเป็นสากลและภูมิปัญญาไทยมาพัฒนาผู้รับการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถในทางปฏิบัติและมีสมรรถนะจนสามารถนำไปประกอบอาชีพในลักษณะผู้ปฏิบัติหรือประกอบอาชีพอิสระ (ศิริภรณ์ เอ่งฉ้วน, 2562)

2. วงจรคุณภาพ Plan-Do-Check-Act (PDCA)

จุดหมายที่แท้ของวงจรคุณภาพ Plan-Do-Check-Act (PDCA) ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ นั้นมิใช่เพียงแต่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมายุอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCA ที่ม้วนได้สูงขึ้นเรื่อย ๆ วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P) ขั้นที่ 2 การดำเนินการตามแผน (Do-D) ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C) และขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A) (ปิยนันท์ พิศรสำราญเดช, 2560)

3. สมรรถนะข้ามสายงาน

องค์การยูเนสโก (2014b อ้างใน น้ำอ้อย ชินวงศ์, 2561: 24) ให้ความหมายของคำว่า สมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) ว่าเป็นสมรรถนะที่ใช้ได้ในบริบทสถานการณ์และการทำงานที่หลากหลาย ไม่จำกัดอยู่เพียงกลุ่มงานใดงานหนึ่ง งานวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง และองค์ความรู้ประเภทใดประเภทหนึ่ง เป็นสมรรถนะที่สามารถเพิ่มความสำเร็จในการประยุกต์ใช้ในชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพ (น้ำอ้อย ชินวงศ์, 2561)

Belcheva (2017 อ้างใน น้ำอ้อย ชินวงศ์, 2561: 25) ให้ความหมายของ สมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) หมายถึงสมรรถนะที่สามารถใช้ได้อย่างกว้างขวางในหลากหลายกลุ่มอาชีพ ซึ่งประกอบด้วย ทักษะหลัก (Core Skills) ทักษะพื้นฐาน (Basic Skills) และทักษะการทำงานกับมนุษย์ (Soft Skills) ซึ่งเป็นหลักในการพัฒนาสมรรถนะภายในบุคคลและเป็นสมรรถนะทำให้บุคคลประสบความสำเร็จ (น้ำอ้อย ชินวงศ์, 2561)

สมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) หมายถึง คุณลักษณะทั่วไปที่พึงประสงค์ ทักษะพื้นฐานหรือทักษะชีวิตในการเข้าสู่โลกของงานในทุกกลุ่มอาชีพ เช่น คุณธรรม จริยธรรม วินัย การทำงานเป็นทีม การสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหา เป็นต้น

4. โมเดลการพัฒนาครูสำหรับศตวรรษที่ 21

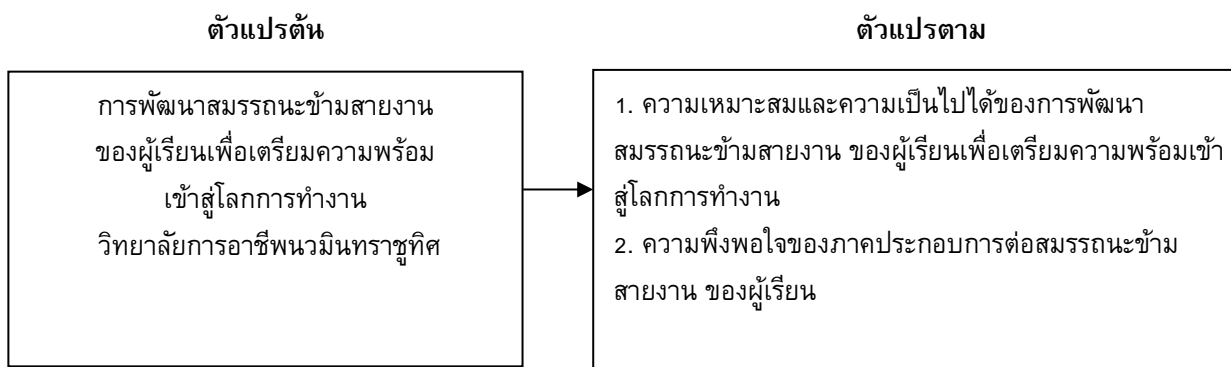
NIE (The National Institute of Education, 2008-2009 อ้างใน บันเย็น เฟิงกระจ่าง, 2561: 49) ได้เสนอโมเดลเพื่อการพัฒนาครูสำหรับศตวรรษที่ 21 โดยใช้ชื่อย่อว่า V3SK Model เน้นที่การสร้างค่านิยมใหม่ ทักษะและความรู้ โดยอธิบายถึงสิ่งที่จำเป็นสำหรับพัฒนาครูแต่ละด้าน ดังนี้ 1. ด้านค่านิยม (Values) ประกอบด้วย ค่านิยมของ

การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ (Learner-Centered Value) 2.ด้านทักษะ (Skills) ประกอบด้วยทักษะย่อย 3.ด้านความรู้ (บันเย็น เฟ็งกระจ่าง, 2561)

5. ความพร้อมของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการการเรียนรู้กับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) ทั้งหมด 9 รูปแบบ ได้แก่ 1) การกำหนดประสบการณ์ก่อนการศึกษา (Pre-course Experience) 2) การเรียนสลับกับการทำงาน (Sandwich Course) 3) สหกิจศึกษา (Cooperative Education) 4) การฝึกงานที่เน้นการเรียนรู้หรือการติดตามพฤติกรรมการทำงาน (Cognitive Apprenticeship or Job Shadowing) 5) หลักสูตรร่วมมหาวิทยาลัยและอุตสาหกรรม 6) พนักงานฝึกหัดใหม่หรือพนักงานฝึกงาน (New Traineeship or Apprenticeship) 7) การบรรจุให้ทำงานหรือการฝึกเฉพาะตำแหน่ง (Placement or Practicum) 8) การปฏิบัติงานภาคสนาม (Fieldwork) 9) การฝึกปฏิบัติจริงภายหลังสำเร็จการเรียนทฤษฎี (Post-course Internship) (เอกชัย พุทธสอน, 2556)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. การพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก
2. ภาคประกอบการมีความพึงพอใจต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน ในระดับมาก

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การสร้างการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน
วิทยาลัยการอาชีพพนมมณฑราชูทิศ

ขั้นที่ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการองค์ประกอบการพัฒนาสมรรถนะและกระบวนการพัฒนาสมรรถนะวิชาชีพอาชีวศึกษา วิเคราะห์ขอบเขต องค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหาร

จัดการสถานศึกษาในการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน โดยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อจัดทำร่าง
กระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน

ขั้นที่ 2. การพัฒนาเครื่องมือ

2.1 ศึกษาข้อมูลของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่
โลกการทำงาน ศึกษาการตั้งประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่ม

2.2 สร้างกรอบประเด็นคำถาม จากการศึกษาข้อมูลรายละเอียดขั้นตอนวิธีการของ กระบวนการพัฒนา
สมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน

ขั้นที่ 3. การหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

นำกรอบประเด็นคำถามสำหรับการสนทนากลุ่มที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบ
ความเหมาะสมและการใช้ภาษา

ขั้นที่ 4. การดำเนินการสนทนากลุ่ม

กลุ่มการสนทนากลุ่ม ได้แก่ นักการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา จำนวน 3 คน และสถานประกอบการ จำนวน 3 คน รวมจำนวน 9 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง
(Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้

นักการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางด้านการศึกษา
วิชาการเป็นที่ยอมรับ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางด้านการ
บริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

ผู้แทนสถานประกอบการ มีประสบการณ์ด้านการทำงานในวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีตำแหน่งไม่น้อยกว่า
หัวหน้างาน

4.1 ผู้วิจัยส่งหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อร่วมกันระดมความคิดเห็น พิจารณาเกี่ยวกับขั้นตอน
วิธีการของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน ผู้วิจัยเป็น
ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยมีผู้ช่วยผู้วิจัยเป็นผู้จัดบันทึกซึ่งมีผู้ร่วมสนทนากลุ่มจำนวน 9 คน

4.3 ผู้วิจัยแนะนำผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม และชี้แจงวัตถุประสงค์ของการสนทนากลุ่ม

4.4 ผู้วิจัยนำเสนอความเป็นมา วัตถุประสงค์ รวมทั้งขั้นตอน วิธีการของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะ
ข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน ให้ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทราบเป็นข้อมูล
ประกอบการพิจารณา

ขั้นที่ 5. การวิเคราะห์และประเมินผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำข้อมูลการสนทนากลุ่มมาศึกษาและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสรุปเป็น
ข้อเสนอแนะ และข้อแนะนำ เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่
โลกการทำงาน แล้วปรับปรุงตามข้อแนะนำจนสมบูรณ์

ระยะที่ 2 ศึกษาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของ
ผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน

ขั้นที่ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎีการบริหารการพัฒนาการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการ
อาชีวศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 4 งานวิจัย เช่น 1. กมล เรียงไธสง และคณะ (2560) เรื่อง “การพัฒนา
โปรแกรมการฝึกอาชีพในสถานประกอบการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิชาชีพสำหรับนักศึกษาสาขาช่างเทคนิคยานยนต์”
2. ปิยนันท์ พัทธสารัญเดช (2560) เรื่อง “กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วม

ของพ่อแม่ผู้ปกครองและความต้องการของสถานประกอบการ” 3. ลัลนา วงษ์ประเสริฐ (2562) เรื่อง “คุณลักษณะผู้ประกอบการเชิงนวัตกรรมของนักศึกษาสายอาชีพตามแนวทางประเทศไทย 4.0” และ 4. ลือชัย แก้วสุข (2554) เรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรการบริหารสถานศึกษาอาชีพศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนของสถานประกอบการ” เพื่อนำข้อมูลมาจัดทำร่างกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน และโดยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทดลองใช้และเก็บข้อมูลขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน

ขั้นที่ 2. เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน

ขั้นที่ 3. การพัฒนาเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

3.1 สร้างแบบสอบถาม ประกอบด้วยความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) แบบลิเคอร์ท (Likert' Scale Type) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554:121)

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.3 นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index Of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.86

3.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากร และไม่ใช่ว่าประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยทดลองกับนักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการอื่น จำนวน 30 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัก (Cronbach's Alpha coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.96

3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4. การดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ นักการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ครู จำนวน 35 คน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ จำนวน 9 คน รวมจำนวน 50 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้

นักการศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางด้านการศึกษาวិชาการเป็นที่ยอมรับ

ผู้บริหารสถานศึกษา มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีผลงานทางด้านการบริหารสถานศึกษาเป็นที่ยอมรับ

ครูผู้สอน มีประสบการณ์ด้านการสอนไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการ

ผู้แทนสถานประกอบการ มีประสบการณ์ด้านการทำงานในวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีตำแหน่งไม่น้อยกว่าหัวหน้างาน

4.1 ผู้วิจัยทำหน้าที่ขอความอนุเคราะห์กลุ่มประเมินในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมเก็บแบบสอบถาม แล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลข้อมูลของแบบสอบถาม

ขั้นที่ 5. การวิเคราะห์และประเมินผล

5.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพวิเคราะห์ข้อมูลโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของขั้นตอนกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.01 – 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

(บุญชม ศรีสะอาด, 2554:121)

ระยะที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน

ขั้นที่ 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศึกษาเอกสารที่เป็นแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรายการเนื้อหาข้อคำถามเพื่อสอบถามความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน

ขั้นที่ 2. เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียน

ขั้นที่ 3. การพัฒนาเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพเครื่องมือ

3.1 สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ด้านการบริหารสถานศึกษา เพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความถูกต้องเหมาะสม ความครอบคลุม และความครบถ้วนของรายการในสิ่งที่ต้องการวัด โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.3 นำผลการประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามมาคำนวณหาค่า IOC (Index Of Item Objective Congruence) และพิจารณาเลือกข้อรายการที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ถึง 1.00 ซึ่งค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.74

3.4 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะเทียบเคียงกับประชากร และไม่ใช่ว่าประชากรที่เป็นผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ โดยทดลองกับนักการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานประกอบการอื่นจำนวน 9 คน นำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.94

3.6 ปรับปรุงแบบสอบถามจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

ขั้นที่ 4. การดำเนินการวิจัย

กลุ่มผู้ประเมิน ได้แก่ สถานประกอบการ รวมจำนวน 30 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มีคุณสมบัติดังนี้ มีประสบการณ์ด้านการทำงานในวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีตำแหน่งไม่น้อยกว่าหัวหน้างาน

4.1 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์กลุ่มผู้ประเมินในการตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยติดตามและรวบรวมเก็บแบบสอบถาม แล้วนำมาตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลข้อมูลของแบบสอบถาม

ภาณทัตทกา วงษากิตติกุล

นำมาดำเนินการในกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน (Work Readiness) เพื่อให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีความยั่งยืนและถาวร ต่อผู้เรียนรุ่นต่อไป โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับปรุงพัฒนา ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

2. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน (Work Readiness)

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน (N=50)

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	
		ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
	ขั้นวางแผน : PLAN		
1	การศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 และความสามารถที่จำเป็นในการทำงาน	4.52	4.51
2	การศึกษากระบวนการพัฒนาครูและการจัดการเรียนรู้	4.54	4.84
3	การกำหนดแผนงาน สถานที่ ระยะเวลาและงบประมาณ	4.40	4.46
4	การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา	4.35	4.62
5	การพัฒนาครูเป็นโค้ช (Coaching)	4.54	4.88
6	การใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ Active Learning	4.56	4.84
7	กระบวนการวัดผลและประเมินผล	4.51	4.64
8	กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางอาชีพ (PLC)	4.42	4.44
9	กระบวนการพัฒนาครู	4.52	4.35
10	คู่มือพัฒนาครู	4.52	4.84
11	กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.51	4.51
	ขั้นดำเนินการ : DO		
12	แสวงหาและสร้างความร่วมมือจากภาคประกอบการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน	4.52	4.86
13	ลงนามความร่วมมือกับภาคประกอบการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน	4.54	4.23
14	ประชุมสร้างความเข้าใจครูและบุคลากรในสถานศึกษา	4.40	4.52
15	ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานเพื่อพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนตามที่ภาคประกอบการต้องการ	4.35	4.33
16	ประชุมสถานประกอบการและแผนกวิชาทบทวนพัฒนาแผนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนตามที่ภาคประกอบการต้องการ	4.54	4.64
17	ประชุมฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษาเพื่อกำหนดโครงการ/กิจกรรม ในการเสริมสร้างพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน	4.56	4.52
18	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูเรื่อง Active Learning	4.51	4.86
19	จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูเรื่องการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการจัดการเรียนการสอน	4.64	4.23
	ขั้นตรวจสอบ : CHECK		
20	สมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียน	4.88	4.86
21	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.86	4.68
22	ผลการทดสอบ V-net ของผู้เรียน	4.62	4.52
23	คุณภาพของนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ของครูและผู้เรียน	4.64	4.76
24	วัฒนธรรมองค์กร	4.76	4.82
25	ความพึงพอใจของภาคประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ	4.87	4.88
	ขั้นการปรับปรุง : ACT		

ภาณัทททททท วทชทททททท

ที่	รายการ	ค่าเฉลี่ย	
		ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
26	การเปรียบเทียบสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.52	4.66
27	การเปรียบเทียบผลการทดสอบ V-net ของผู้เรียน	4.54	4.84
28	การเปรียบเทียบคุณภาพของนวัตกรรม สิ่งประดิษฐ์ ของครูและผู้เรียน	4.40	4.64
29	การเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมองค์กร	4.35	4.54
30	การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของภาคประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไข	4.54	4.86
	ค่าเฉลี่ยรวม	4.52	4.65

จากตารางที่ 1 พบว่าการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน พบว่า ชั้นวางแผน การใช้เทคโนโลยีจัดการเรียนรู้ Active Learning ชั้นดำเนินการ การแสวงหาและสร้างความร่วมมือ จากภาคประกอบการ/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือชุมชน ชั้นตรวจสอบ ด้านสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียน ชั้นการปรับปรุง การวิเคราะห์ผลความพึงพอใจของภาคประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการเพื่อการพัฒนา/ปรับปรุง/แก้ไข มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้มากที่สุดในแต่ละขั้นตอนของตนและในภาพรวมของความเหมาะสม ค่าเฉลี่ยรวม 4.52 อยู่ในระดับมากที่สุดและในภาพรวมของความเป็นไปได้ ค่าเฉลี่ยรวม 4.65 อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ (N=30)

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต				
1	มีความรู้พื้นฐานตามหลักวิชาที่เรียน	4.52	0.26	มากที่สุด
2	มีภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ (Responsibility)	4.40	0.24	มาก
3	มีคุณลักษณะด้านศีลธรรม ได้แก่ เคารพผู้อาวุโสหรือผู้บังคับบัญชา ความซื่อสัตย์ สุจริต อ่อนน้อมต่อมตน	4.82	0.30	มากที่สุด
4	มีวินัยในตนเอง (Self-discipline) เคารพ กฎระเบียบ	4.62	0.28	มากที่สุด
5	ความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.80	0.26	มากที่สุด
6	ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.62	0.22	มากที่สุด
2. ความสามารถในการคิด				
1	ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นร่วมงาน	4.68	0.26	มากที่สุด
2	สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม	4.46	0.28	มาก
3	มีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน	4.68	0.26	มากที่สุด
4	นำคำติชมจากผู้ร่วมงานมาปรับปรุงแก้ไข	4.42	0.24	มาก
5	มีความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมใหม่ ๆ	4.64	0.26	มากที่สุด
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา				
1	สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้	4.30	0.28	มาก
2	สามารถแก้ไขปัญหาในการทำงานได้	4.56	0.31	มากที่สุด
3	การจัดระบบการทำงานอย่างเป็นระเบียบ	4.42	0.26	มาก
4	สามารถปรับตนเองเข้ากับทุก สถานการณ์	4.64	0.24	มากที่สุด
5	มีทักษะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (Change)	4.54	0.28	มากที่สุด
4. ความสามารถในการสื่อสาร				

ที่	รายการ	ความพึงพอใจ		
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลผล
1	ความสามารถในการสื่อสารภาษาต่างประเทศ	4.41	0.26	มาก
2	ความสามารถในการสื่อสารทางเทคโนโลยี	4.66	0.24	มากที่สุด
3	ความสามารถในการสื่อสารกับผู้รับการรับฟังและเผยแพร่ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	4.62	0.24	มากที่สุด
4	ความสามารถในการสื่อสารทางกายภาพ การแสดงออกทางกาย กิริยาท่าทาง พฤติกรรม	4.74	0.28	มากที่สุด
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี				
1	มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Computing and ICT Literacy)	4.68	0.26	มากที่สุด
2	มีทักษะการประยุกต์ใช้งาน (Application skills)	4.66	0.24	มากที่สุด
3	มีความสามารถในการใช้เครื่องมือที่มีเทคโนโลยีสูง	4.64	0.28	มากที่สุด
4	มีความรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยี	4.66	0.32	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม		4.59	0.26	มากที่สุด

3. ความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน (Transversal Competencies) ของผู้เรียน จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ 1.ด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เคารพผู้อาวุโสหรือผู้บังคับบัญชา ความซื่อสัตย์สุจริต อ่อนน้อมถ่อมตน 2.ความสามารถในการคิด ยอมรับความคิดเห็นของผู้ร่วมงานและมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กรและเพื่อนร่วมงาน 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา สามารถปรับตนเองเข้ากับทุก สถานการณ์ 4.ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการสื่อสารทางเทคโนโลยี 5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี มีทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในแต่ละด้าน และในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยรวม 4.59 อยู่ในระดับมากที่สุด

สรุปและอภิปรายผล

1. การพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนในการเข้าสู่โลกการทำงาน

กระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมดินทรราชูทิศ ได้ผลความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ข้อมูล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้รับคำแนะนำและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญซึ่งมาจากภาคประกอบการ ภาคการศึกษา สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทุกท่านซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการอาชีวศึกษาที่ประสบความสำเร็จ โดยแนะนำให้ใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรนุช จันท์กรอกแก้ว ในการใช้กระบวนการ PDCA ในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานแหล่งเรียนรู้ศูนย์วัฒนธรรม ซึ่งได้ผลมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีรพงศ์ ทับอินทร์ ในการใช้วงจรเดมมิ่ง (PDCA) ในการบริหารงานวิชาการโรงเรียน พบว่าด้านการใช้กระบวนการ PDCA มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัย Cracovian (2016 อ้างใน น้ำอ้อย ชินวงศ์, 2561: 54) การศึกษาสมรรถนะข้ามสายงานหรือวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันกับนักศึกษามหาวิทยาลัยทางตะวันตกของ Timisoara โรมาเนีย มีข้อเสนอแนะจากงานวิจัย การสร้างกรอบแนวคิดสมรรถนะข้ามสายงานที่มหาวิทยาลัยต้องการให้นักศึกษาพัฒนาผ่านสาขาวิชาที่เสริมด้วยการฝึกปฏิบัติหรือกับผู้สอน นักศึกษา และผู้ประกอบการ

2. ความพึงพอใจของภาคประกอบการต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียน

ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนที่เข้าฝึกอาชีพในสถานประกอบการ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากปัจจุบันนี้ในการรับคนเข้าทำงาน ภาคประกอบการที่เป็นแบรนด์ชั้นนำใหญ่ ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะมองที่ลักษณะนิสัยผ่านรายงานความดีที่สามารถนำมาแสดงของ

ผู้สมัครงาน มากกว่าการให้ความสำคัญที่ผลการเรียน หมายความว่าภาคประกอบการมองที่ความเป็นตัวตนของผู้สมัครงาน ต้องการคนที่มีความยืดหยุ่นกับทุกสถานการณ์สามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสังคมได้ มีวินัย มีความอดทน ซื่อสัตย์ ต่อองค์กร อาจจะพูดง่าย ๆ ว่า "เลือกความดีมากกว่าความเก่ง" (บทสัมภาษณ์ คุณธาดา เศวตศิลา วันที่ 5 ตุลาคม 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัทธ์สินี กันโอบาส พิกุลแก้ว คลื่นสุวรรณ และรุ่งเพชร มาน้อย ในการศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงานของนักศึกษา พบว่าด้านมนุษยสัมพันธ์ วินัย เจตคติ และความรับผิดชอบ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัญญ์กนิษฐ์ กมลกิตติวงศ์ ในการศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน พบว่าทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ สถานประกอบการมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด (ปิยนันท์ พัชรสำราญเดช, 2560)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมมิตราชุกิต ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสถานศึกษา ควรศึกษาและสำรวจข้อมูลสภาพสถานศึกษาและ สิ่งที่ต้องพัฒนาครูและสิ่งที่ต้องการพัฒนาผู้เรียน

2. ควรมีการปรับขั้นตอนให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและวางแผนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการโครงการเพื่อให้เกิดการพัฒนาตามกระบวนการ

3. ระบบการพัฒนากระบวนการวิจัยครั้งนี้ ใช้ระบบทฤษฎี PDCA ดังนั้น ผลของการดำเนินการทุกขั้นตอน ควรวิเคราะห์ผลเพื่อนำมาปรับปรุงหรือขยายผลในการนำกระบวนการไปใช้งานต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมมิตราชุกิต เน้นการพัฒนาครูเป็นส่วนสำคัญมากดังนั้นหากมีการวิจัยในการพัฒนาครู ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จะส่งผลให้เกิดการพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้ดียิ่งขึ้น

2. ควรมีการวิจัยการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงานของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน อย่างเป็นระยะ เนื่องจากสมรรถนะที่ภาคประกอบการต้องการมีการปรับเปลี่ยนตามสภาพเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป

3. ควรมีการนำผลการวิจัยหรือขั้นตอนตามกระบวนการพัฒนาสมรรถนะข้ามสายงาน ของผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่โลกการทำงาน วิทยาลัยการอาชีพพนมมิตราชุกิต ครั้งนี้ ไปศึกษาด้วยกระบวนการวิจัยพัฒนาเพื่อพัฒนาหรือสร้างกระบวนการต่าง ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

เกียรติอนันต์ ล้วนแก้ว. (2559). แนวทางการจัดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เน้นสมรรถนะทางสาขาวิชาชีพ.

กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

น้ำอ้อย ชินวงศ์. (2561). การบริหารวิชาการสถาบันอุดมศึกษาในกำกับของรัฐเพื่อพัฒนาสมรรถนะ ข้ามสายงานของนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

บันเย็น เฟิงกระจ่าง. (2561). การพัฒนาครูด้านการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสาธิตสาสน์วิเทศ คลองหลวง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก .

ปิยนันท์ พัทธสาราญเดช. (2560). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาเอกชนตามแนวคิดการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและความต้องการของสถานประกอบการ. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .

ศิวกรณ์ เอ่งฉ้วน. (2562). ข้อเสนอเชิงนโยบายสำหรับการพัฒนากำลังคนอาชีวศึกษาเพื่อรองรับประเทศไทย 4.0. . กรุงเทพฯ: สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

อังศุธร เกื่อนนาดี. (2562). การวิเคราะห์ความต้องการแรงงานในเชิงคุณภาพของสถานประกอบการ อุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ .

เอกชัย พุทธสอน. (2556). แนวโน้มการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาตลอดชีวิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.